

С. ХЎЦАҚУЛОВ, З.ФАЙЗУЛЛОЕВА,
Д. ШАМСИДДИНОВА

АЛИФБО

Китоби дарсӣ барои донишомӯзони синфи
якуми мактабҳои таълими
миёнаи умумӣ

Нашри шашум

*Вазорати таълими халқи Республикаи Ўзбекистон
ба нашр тавсия намудааст*

ТОШКАНД
«O'ZBEKISTON»
2020

УЎК 372.416.2
811.222.8(075)
КБК 81.2 Тоқ-9
Х62

Муҳаррири масъул: Амина Шарофиддинова

Муқарризон:

Қ. Ҳамроев – доктори илми филологияи кафедраи забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Самарқанд, профессор;

М. Болтаева – омӯзгори мактаби таълими миёнаи умумии рақами 15-уми ноҳияи Паркенти вилояти Тошканд;

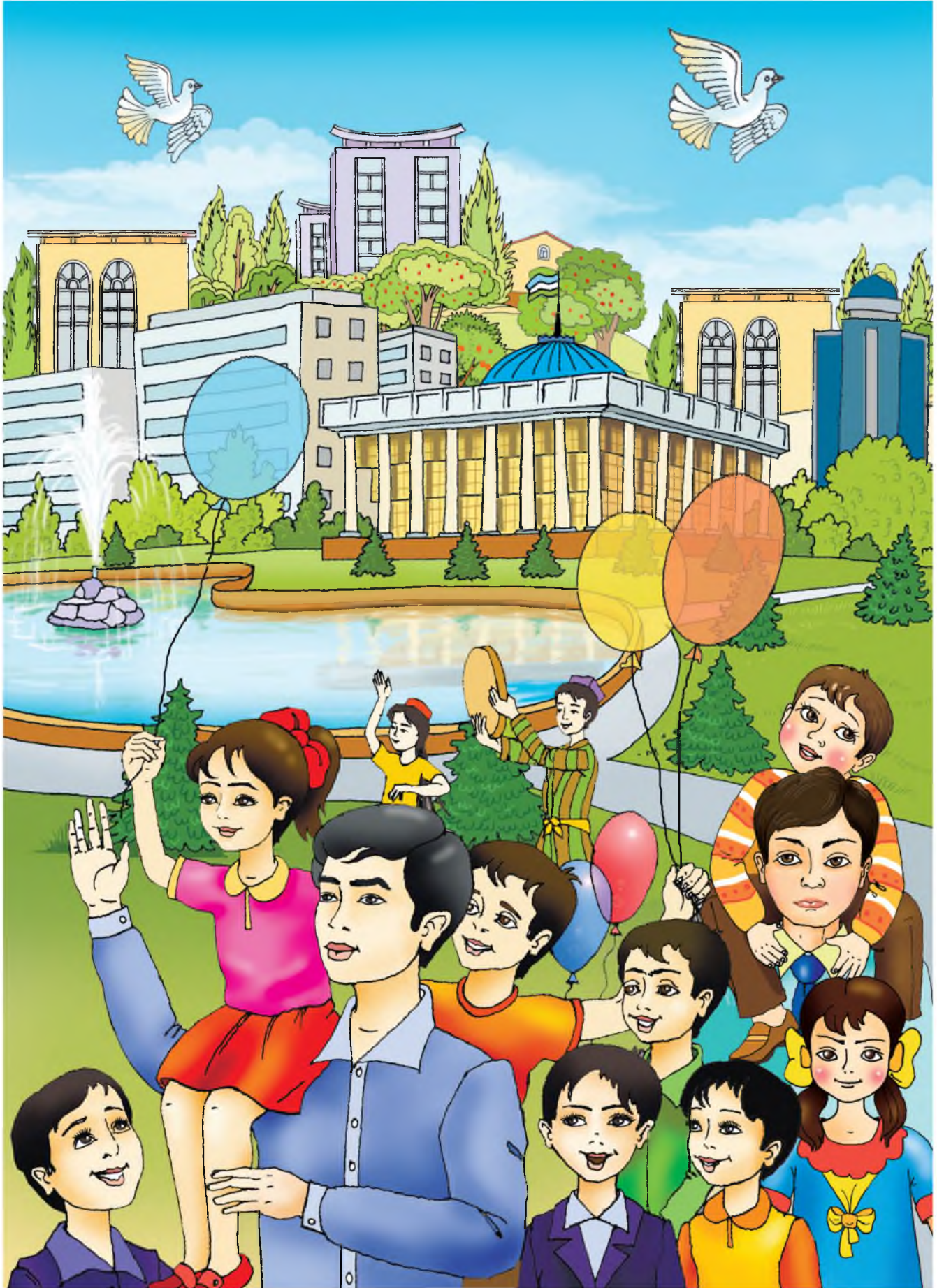
Д. Ҳамроева, Г. Юсупова, Г. Зулпиқарова – омӯзгорони мактаби таълими миёнаи умумии рақами 19-уми ноҳияи Пастарғаи вилояти Самарқанд.

АЛОМАТҲОИ ШАРТӢ:

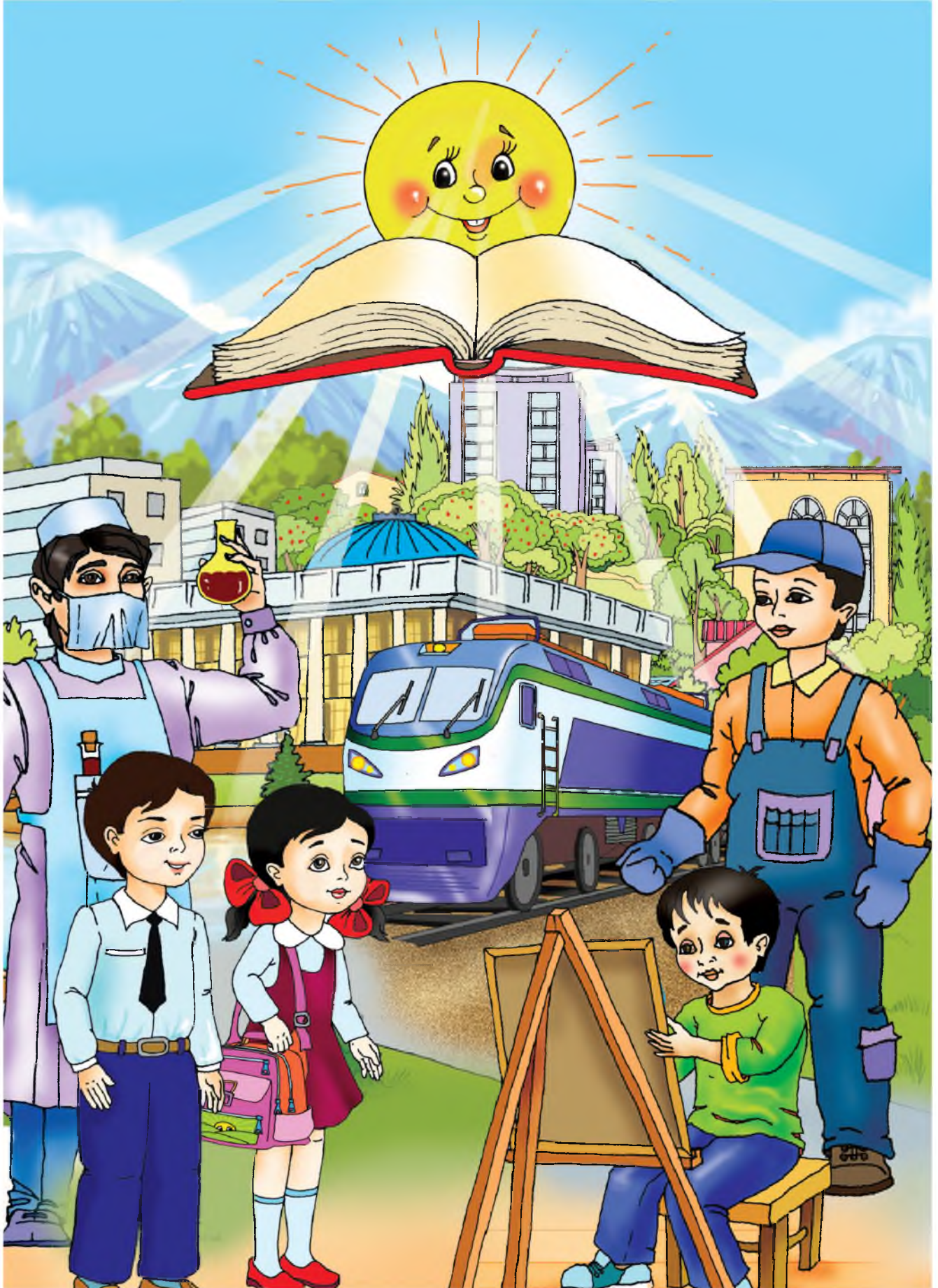
- ҚУМЛА
- КАЛИМА
- ҲАРФ
- ҲАРФИ САДОНОК
- ҲАРФИ ҲАМСАДО
- АНҚОМИ ДАРС

Аз ҳисоби маблағи Бунёди мақсадноки китоби
республика чоп шудааст.

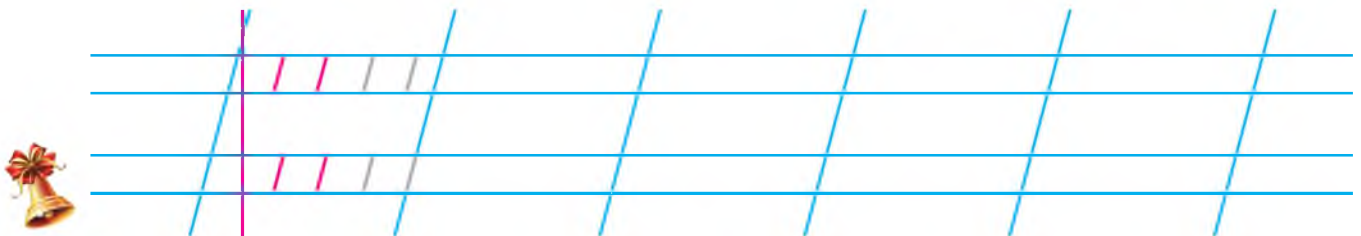

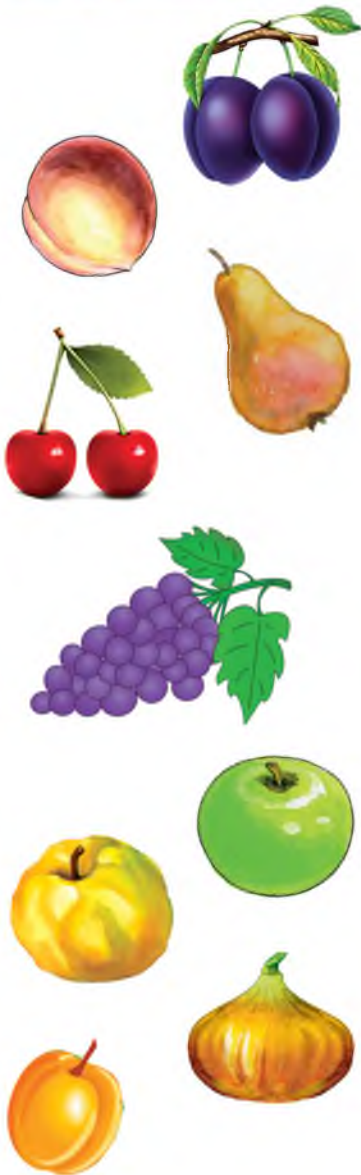

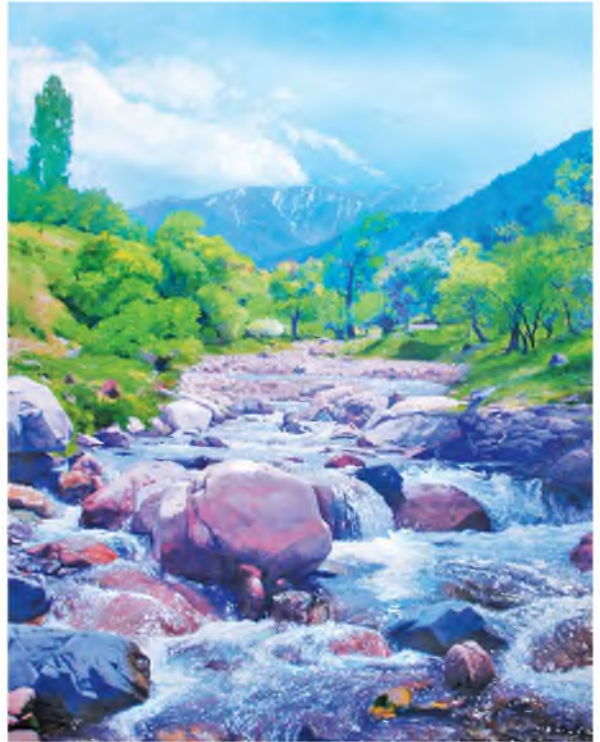

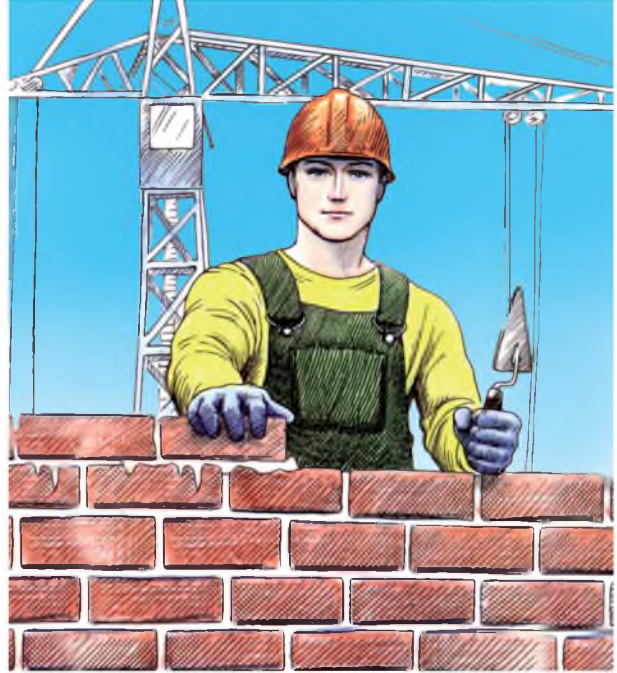

_____

_____

_____

_____

Oo

Oo

O-o-o ...

□ □ □

□ □ □

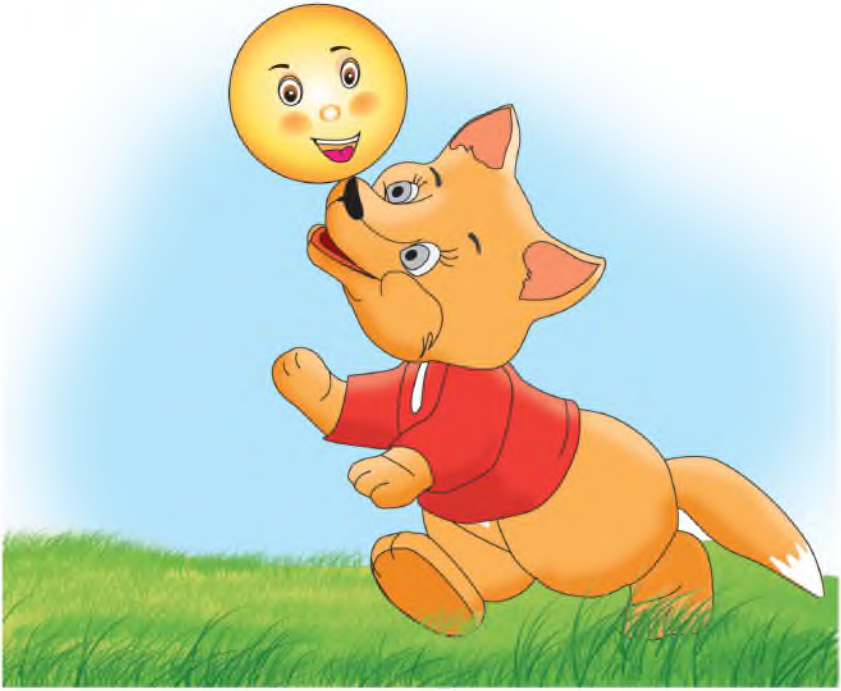
□ □ □

□ □ □ □

□ □ □

□ □ □

Handwriting practice lines with the letter 'O' in various styles (red, grey, pink) for tracing and copying.

Aa

Aa

A-a-a ...
O-o-o ...

Handwriting practice lines showing the letters 'o', 'l', 'A', and 'a' in cursive and uppercase forms on a four-line grid.

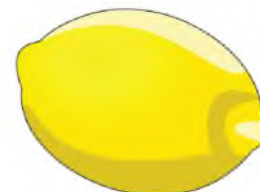
Лл

л

а-ло
ло-ла

ал-ла

Нн

НН

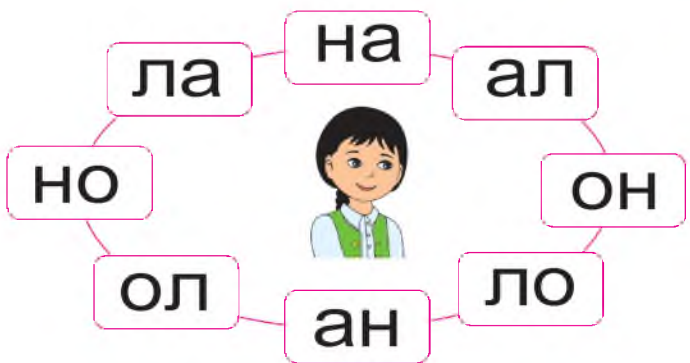

но
на
а-на

ло-на
но-ла
нон

Ло-ла, ана

Нн   но но
 77   77

Mm

Mm

MO
ma
man

MO-MO
HO-ma
ma-na

MO-

A-мон, ма-на нон.
Am-ма, он ло-на.
Mo-мо, ма-на но-ма.

Лола, МОН.

Pp

Pp

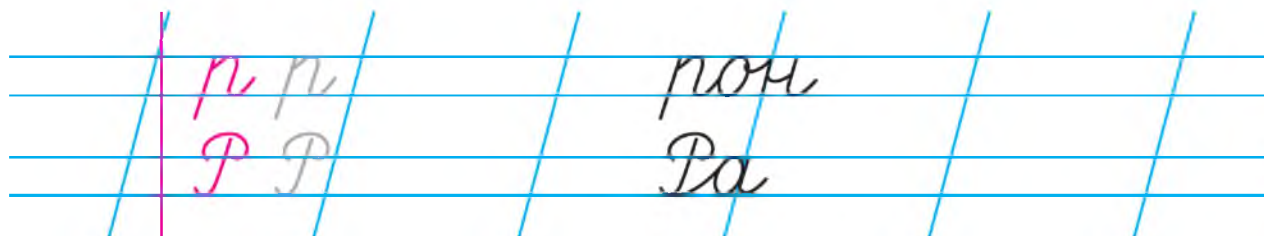
ром
 амр
 ра-ма
 ар-ра
 о-ром

P

А-но-ра, а-на мар-ра.
 Нор, ма-на ар-ра.
 Ман, нон, ма-на ра-ма.

Ман   .

А-мон .

Ам-ма   .

Ло-ла   .

Ма-на .

Шшш

Ш Ш

ШОМ
 МОШ
 ШО-на
 ОШ-но
 ша-мол
 шар-ша-ра

_____.

Мо-шон, ма .

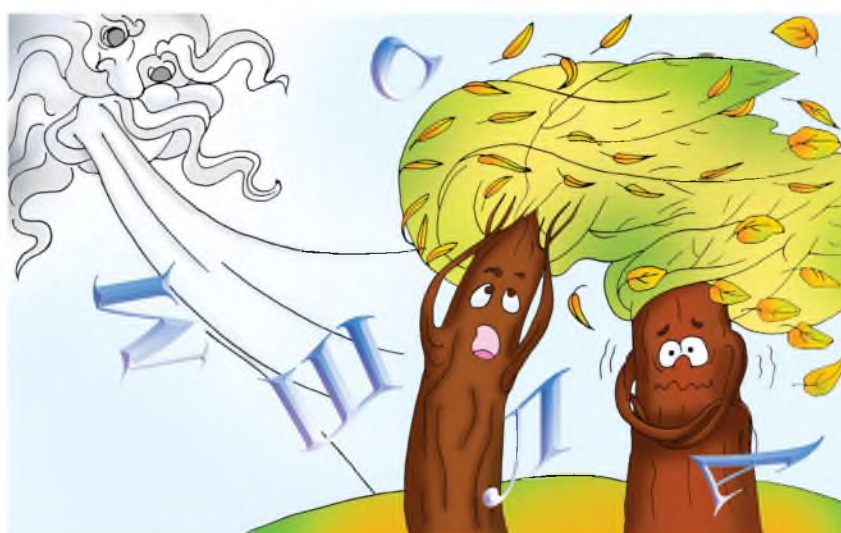
Ош-но, ош .

Ло-ла, шо-на-ро ор.

Ш Ш Ш Ш Ш Ш Ш Ш
 ш ш ш ш ш ш ш ш

Шар-ша-ра

Ша-мол

Ша-ро-ра, а-на, ша-мол.
– Ша-мол, ша-мол ор!

Xx

Xx

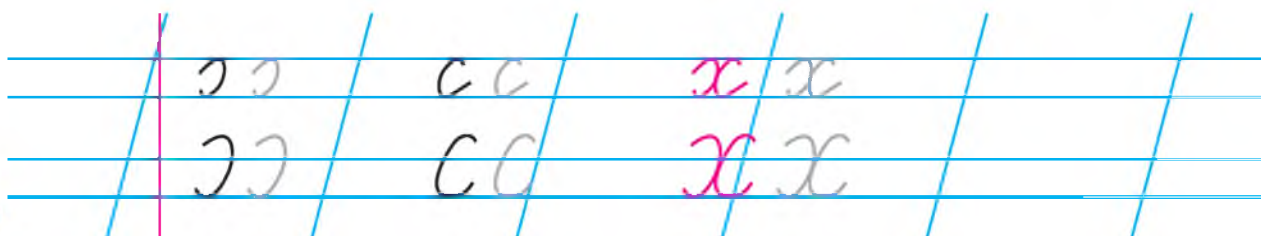
хор
хар
рах
шо-ха
хо-на
хо-ла

_____.

Хо-ла, хом.

Хол, а-на хо-на.

А-нор, а-на .

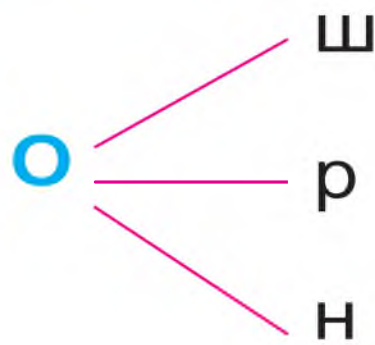
АМОН

ХОН

Нор, но-ма-ро хон.
 А-нор, ло-ла-ро ор.
 Хо-ла, а-на хор.
 Ло-ла, ма-на а-нор.
 Хол, шо-ха ор.

Ҳ ҳ

Х х

_____.

ҳол
ҳал
моҳ
о-ҳан

шоҳ
ҳа-шар
ҳо-ло
ҳар

Раҳ-мон, а-на моҳ.
Нор, ҳо-ло ҳа-шар.
Аҳ-рор, а-на Шаҳ-ло

Handwriting practice lines with cursive letters: Ҳ Ҳ, Ҳ Ҳ, Ҳ Ҳ, Ҳ Ҳ, Ҳ Ҳ, Ҳ Ҳ.

Уу

уу

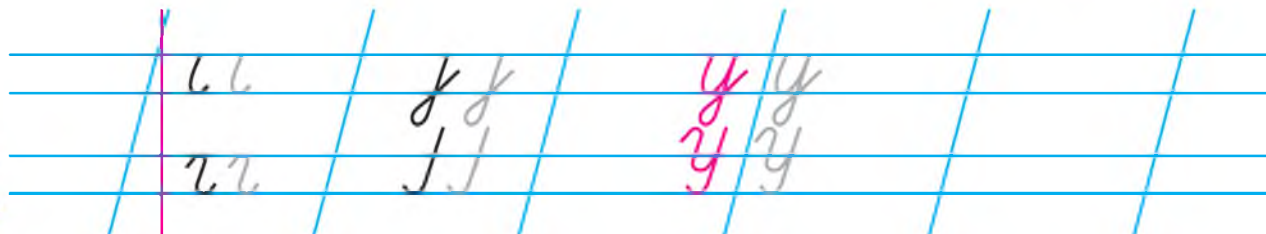

_____

рух
умр
нур

хур-мо
ҳу-нар
о-лу

Рух-шо-на, а-на хум.
Нур, он моҳ.
Шоҳ-рух, а-на У-мар.

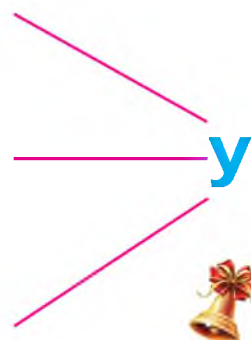

_____.

Моҳ-рух, а-на, хур-мо.
 Хур-мо ҳо-ло хом.
 Шоҳ-рух, о-лу ор.

У-мар, ор.
 Нур, ана .

шūх

шūr

нūш

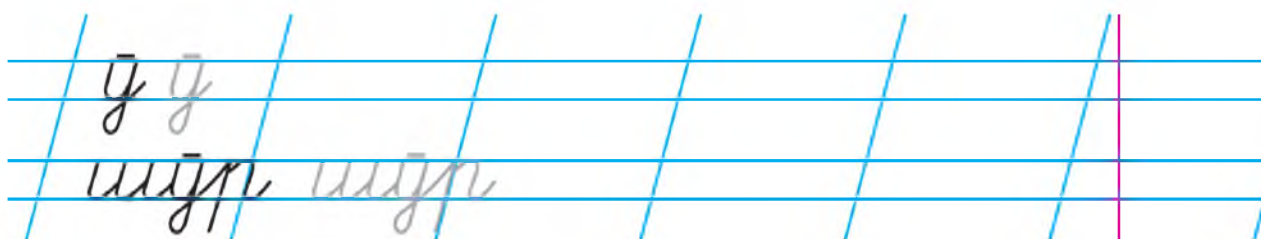
шūх

шūr

мūr

нūш

А-нор, шū-ла шūr.
 А-нū-ша, а-на мūr.

Сс

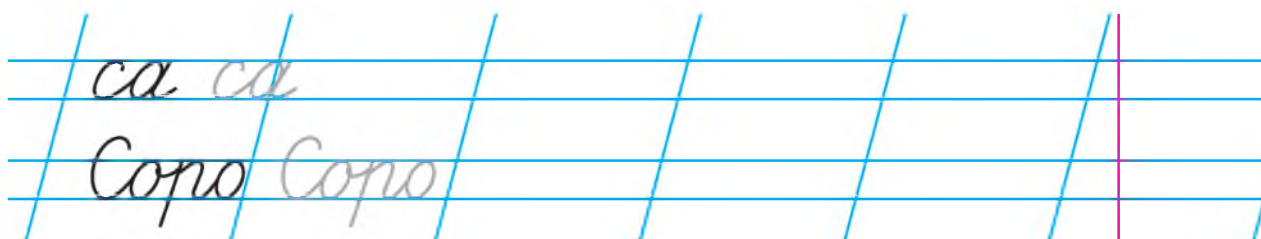
Сс

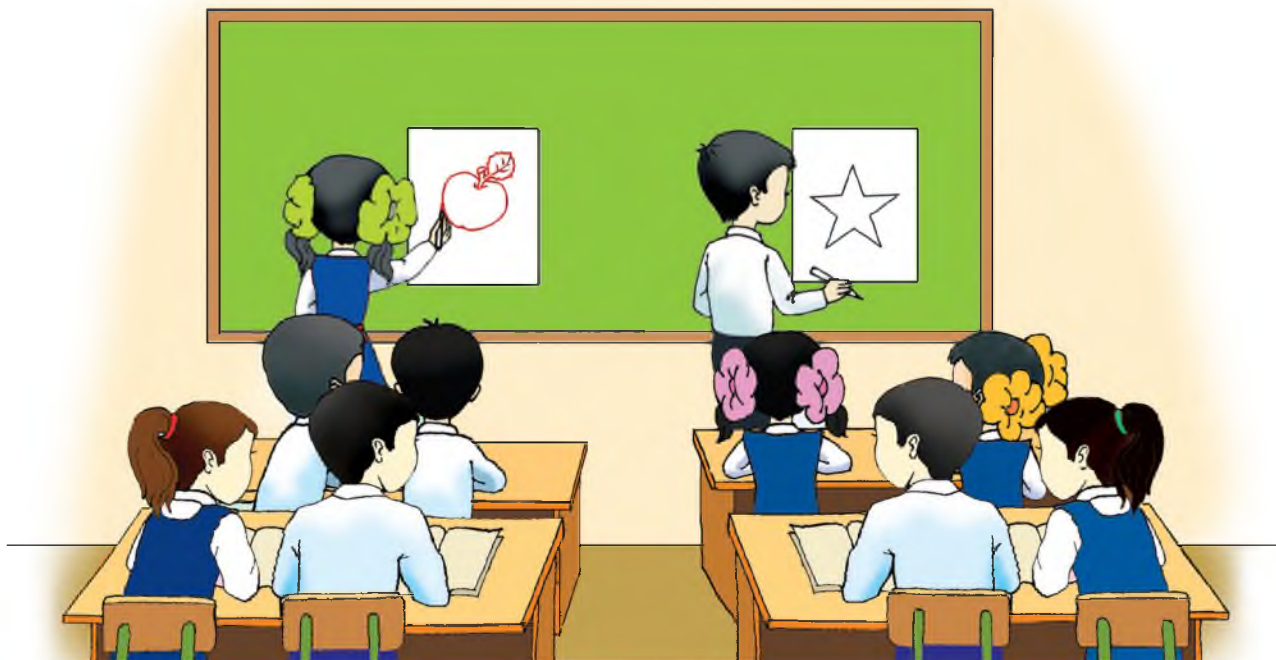
сўм
 хас
 сар

са-ра
 о-сон
 ха-лос

Ас-рор, шо-ха ор.
 Мас-рур — шаш-со-ла.
 Ус-мон, ма-на Са-лом.

Са-лом, Со-ро!
 Са-лом, Ман-сур!
 Со-ро расм .
 Сал-мон, саҳ-ро .

_____.

Дд

D d

До-но

до-рад.

до

дар

мод

ман

лон

да

ра

ро

рун

ҳон

До-ро дў-ло-на хўрд.

Дар са-до дод.

Мо-дар до-дар до-рад.

Мо-мо – сад-со-ла.

g g

D D

gug

Дурмон

хон
 дар
 шод
 сад
 хӯш

хӯ-ша
 са-да
 шо-дон
 да-ра
 шар-ша-ра

да-ра-ҳо
 хӯ-ша-ҳо
 ло-ла-ҳо
 хо-на-ҳо
 дарс-ҳо

_____.

Сар-дор дарс хонд.
 Хуш-нуд хур-мо хӯрд.
 Шод-мон шо-дон о-мад.

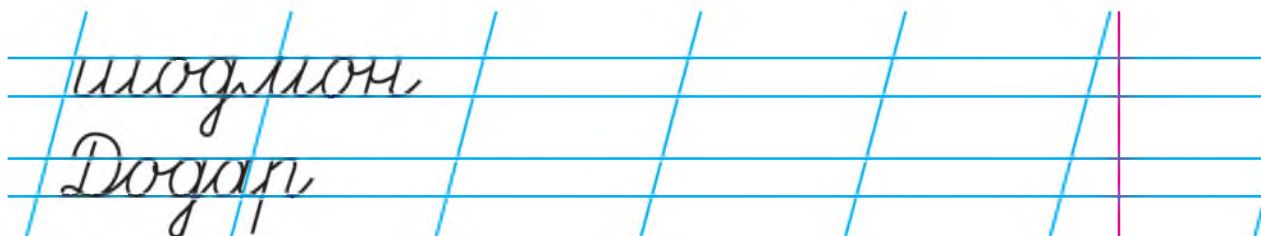
С А Д

+

=

3 ʒ

Зз

зар
зан
соз

за-мон
на-зар
за-рур

● ● ● ● ● ●

● ● ● ● ● ●

● ● ● ● ● ●

● ● ●

За

мон
нон
раp
рур

● ● ● ● ● ●

● ● ●

Зар-до-лу зард шуд.
Зул-ху-мор, сӯ-зан ор.

за   зўр
 ʒ   ʒуp
 3   3у.хуp

Зу-ло-ла, Ман-зу-ра, За-мон

_____.

Са-лом, Ман-зу-ра!

Са-лом, Заҳ-ро!

– Ман зар-до-лу до-рам.

– Ман ҳам.

– Зар-до-лу зард шуд.

Ии

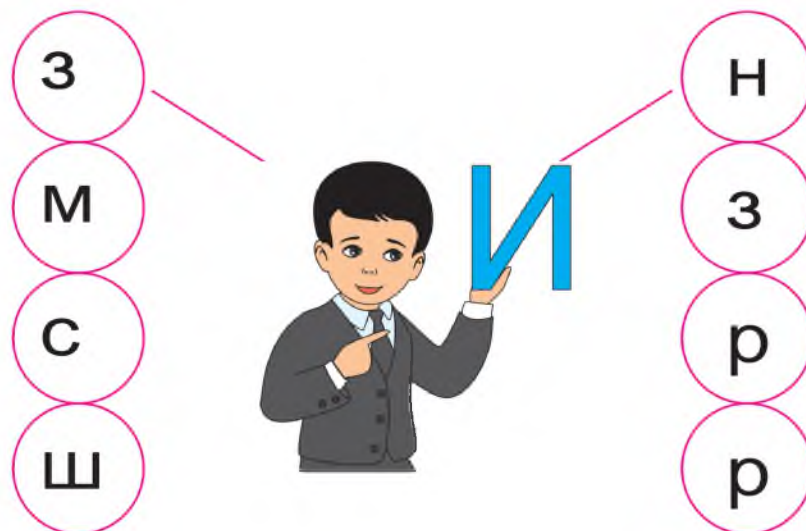
и и

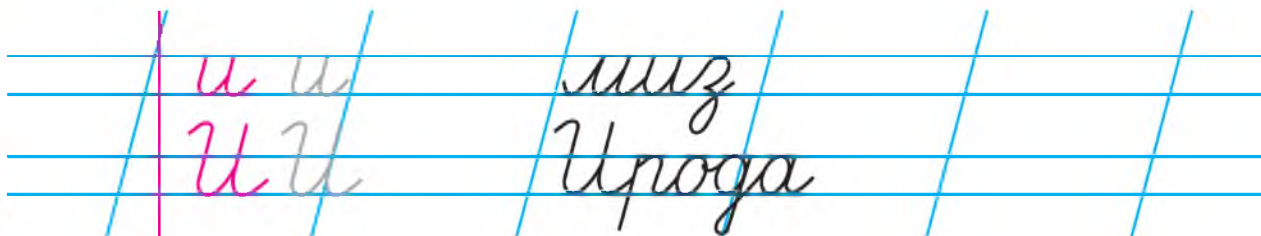
ин
из
зин

ши-ра
ши-рин
ха-мир

сим-сим
ҳис-са
зи-ра

Ин ми-зи Ри-зо.
 Ил-ҳом, ин зин.
 Ин-ро Ис-ро-ил дод.
 Ин рас-ми Ро-ми-на.
 И-ро-да, шир нўш.

До-ниш

До-ниш аз хо-ниш сар .....
 Мо ҳо-ло дарс .....
 Дар-си им-рӯ-за о-сон ...
 Мо ..... и-ро аз худ .....

ина

ина

ина

а

й

мо-ҳй
 шо-ҳй
 шў-хй

зар-дй
 мар-дй
 ро-зй

Сў-за-нй

А-сал сў-за-нй до-рад.
 Сў-за-нй ба ҳа-ма хуш
 о-мад.

а а
 роҳй

Кк

Кк

ко-са
 ак-ка
 ка-лон

ка

ЛОН
 МОН
 ЛИД
 РАМ

Ман

до-рам.

Ком-рон

дод.

ка-рам
 корд
 кас

ка-ду
 ка-лом
 кам

ши-кам
 ак-ка
 ша-кар

Лак-лак кард.

Ка-рим дар дӯ-кон .

Ком-рон ка-мон .

ко   ман   кор   на
 са   дар   хо   мак

Ққ

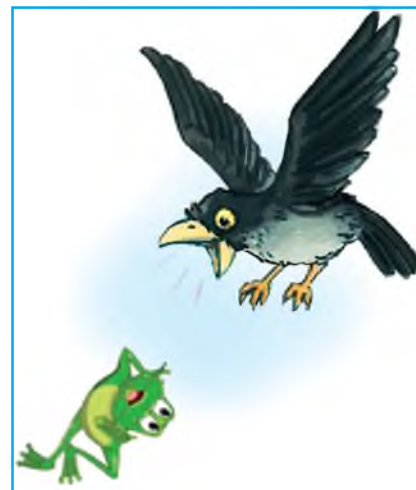
Қу қу

қанд
қо-қу
қа-миш

сақ-қо
қо-лин
қо-шук

Қан-ду а-са-ли ши-рин.
 Қа-и-қи Қо-сим о-мад.
 Ин қо-шу-қи – Қо-дир.
 Қум-рй қо-қу дод.
 Са-лим, рӯ-и қо-лин шин.

В в

В В

вазн
рав

во-ҳид
да-вид

На-ви-ди Нав-рӯз

Ва-зи-ра, Со-ро ва Ко-
ва.

ва | варам |
 Воҳид | | |

Вар-зиш

Сар-вар вар-зиш   .

Сар-ви-ноз аз Вар-зик омад.

Мо-да-ри Ко-ва ма-виз .

Хо-на-ву

о-да-му .

Хо-на-ву дар.

На-ву кӯҳ-на.

Шу-на-ву хон.

Ра-ву ...

Мо-ву ...

Да-ву ...

ТТ

Тт

тар
тир
тут

то-вус
ат-тор
тах-син

**Тош-канд – шаҳ-ри
ка-лон**

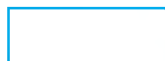
Таҳ-ми-на Тош-канд
о-мад.

Рус-там Таҳ-ми-на-
ро дид.

Рус-там

Шаҳ-ми-на

Ман
 ...
 ка-лон
 ку-шо-дам.

Ху-рӯс
 ...
 до-рад.

Си-то-ра
 ... мо-дар
 ...
 кард.

Пп

Пп

пар
 пир
 паш-ша

пар-да
 пил-ла
 по-ми-дор

Пар-виз ва пи-ра-зан

парвиз
 Парвиз

Па-да-ри ман

_____

+

=

Па-да-ри Пар-виз аз кор о-мад.
Мо-да-ри Пар-ви-на па-лав пухт.

Ори ва парасту.

Г г

Г Г

гир	гарм	ни-гар
гов	а-гар	ма-гас
гил	ма-гар	гул-дон

гармо
Тулмога

Гул-ҳо

Мо-да-ри Гул-рӯ гул-дӯст аст.
Гул-ҳо-и ӯ хур-рам ва хуш-рӯ.
Гул-рӯ гул-дон-ҳо-ро рӯ-и миз
гу-зошт.

гур

гур

Ff

ƒ ƒ

ƒop
ƒOЗ
ЗOƒ

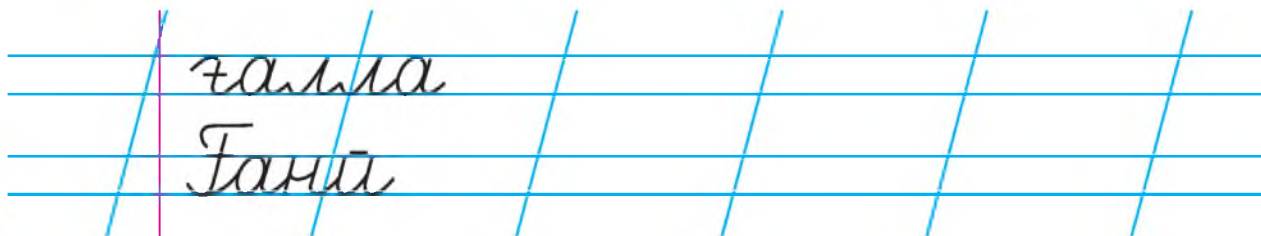
ma-ƒop
ша-ƒал
ƒал-ла

ƒур-рй
на-ƒо-ра
та-ƒо-ра

ƒал-ла

Па-да-ри ƒа-нй ƒал-ла-
 кор аст. Да-ра-ви ƒал-ла
 муш-кил. ƒал-ла но-ни
 МОСТ.

Б б

Б б

бар
бор
боғ

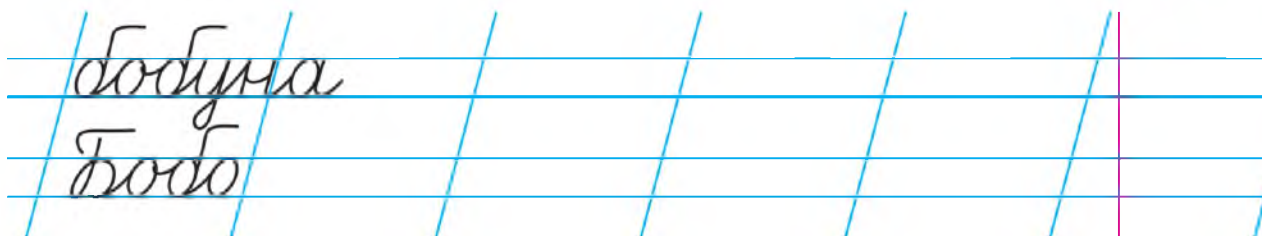
бо-бо
би-бй
об-бо

бис-тар
пос-бон
бо-рон

Бо-рон

Ин са-ҳар бо-рон бо-рид. Да-рахт-ҳо тар шу-данд. Бо-ро-ни ба-ҳо-рй бо-рид.

Суҳ-роб ва Са-бур

Суҳ-роб ба-ро-да-ри Са-бур аст.
Суҳ-роб шаш-со-ла шуд.

Ташхима
Сабур

Ее

Ее

мех
 дег
 тез
 шер

бе-мор
 сер-кор
 ме-ва-дор
 ши-реш

Беҳ-рӯз асп ба дод ем.

Ем

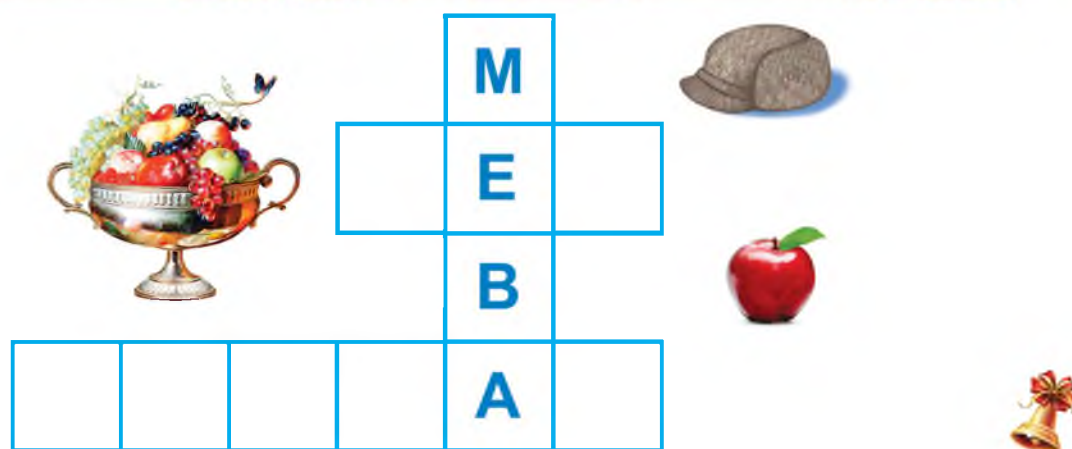
Беҳ-рӯз асп до-рад.
 Ҳар рӯз у ба ас-паш ем
 ме-ди-ҳад. Беҳ-рӯз ас-
 паш-ро хе-ле дӯст ме-
 до-рад.

Себ-зор

Де-ҳа-и мо Себ-зор ном до-рад.
Дар де-ҳаи мо да-рах-то-ни себ,
ге-лос, о-лу, зар-до-лу ҳаст. Ме-
ва-ҳо зе-би дас-тар-хо-ни мост.

фил
 фол
 фан
 саф

боф
 соф
 тофт
 рӯфт

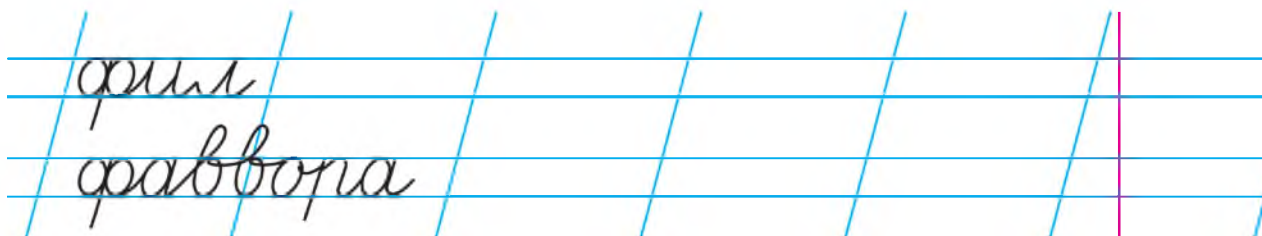
даф-тар
 фар-рош
 Оф-тоб
 Фа-рид

Оф-тоб

Оф-тоб ба-ро-мад. Аз ду-рах-ши оф-тоб о-лам ран-ги ди-гар ги-рифт. Фа-рош-ту-рук дар пар-воз шуд. Фох-та-ҳо ба коф-ту-ко-ви до-на ба-ро-ма-данд.

Са-лом, Оф-то-би о-лам-тоб!

Фил

Фил хе-ле ка-лон аст. Он хар-тум до-рад. Бо хар-ту-маш об ме-по-шад. Хӯ-рок ме-хӯ-рад. Бор ме-бар-до-рад. Ба фил са-вор ҳам ме-ша-ванд. Он о-да-мон-ро ба ман-зил ме-ба-рад.

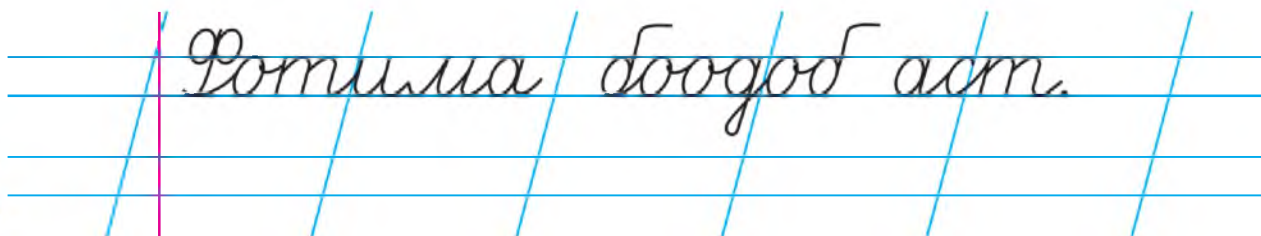
Те-ле-фон

Фо-ти-ма

Би-бӣ

Фа-ри-дун

ч ч

Ч Ч

чоп	чап-па	чи-нор
чор	ба-ча	чо-дар
чиз	саг-ча	чор-во
чап	ток-ча	ча-ман

Ча-ман

Ча-ман дў-зан-да аст.
Ў ли-бос-ҳо-и зе-бо ме-
дў-зад. Ча-ман дух-та-
ри чақ-қон аст.

чанг
чапан

Мо-дар ба Гул-чеҳ-ра бо-зи-ча-ҳо
о-вард. Гул-чеҳ-ра мо-шин-ча-ро
ба Баҳ-ром тўх-фа кард. Бо бел-
ча хок-ро нарм кард.

_____.

ч ч

ЧЧ

چار

чул

чеғ

чон

чанг

точ

ганч

панч

ча-мол

ча-сур

пан-ча

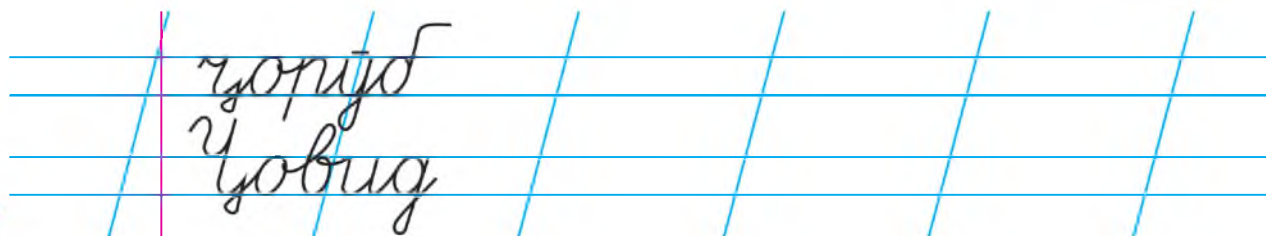
чо-рўб

Сан-чоб чор-мағз-ро
дўст ме-до-рад.

Чис-тон

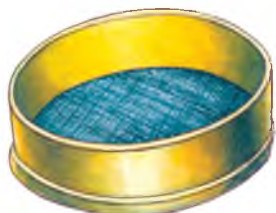
На-ме-ша-вад ҳеҷ хас-та,
Сар-са-ри ҳав-лӣ қас-та.

ЭЭ

Э э

э-лак
 эҳ-сос
 эҳ-ти-ром

Эҳ-сон
 Э-рач

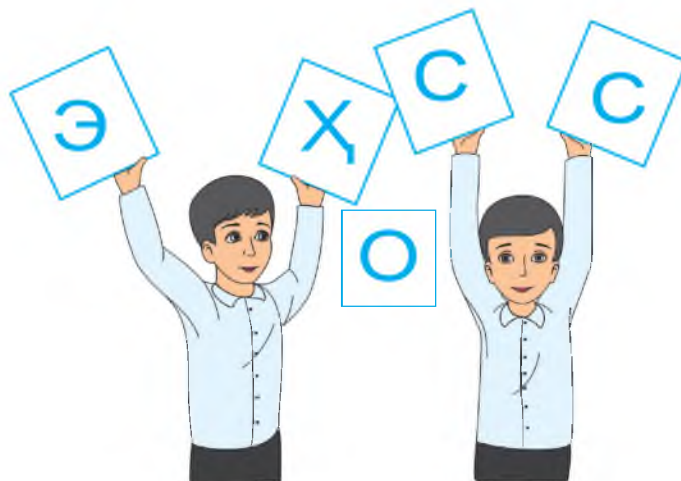
Э Х Т И Р О М

Х

С

О

Н

И

З

З

А

Т

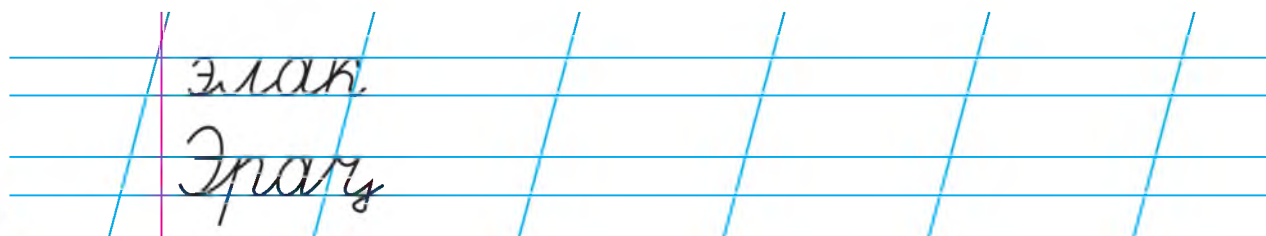
Эҳ-ти-ром

Эҳ-сон ва Ма-лик ка-ло-ну хурд-ро
 из-за-ту эҳ-ти-ром ме-ку-нанд.
 Ка-лон-со-лон-ро эҳ-ти-ром ку-нед.

Э-рач паҳ-ла-вон буд. Ў-ро халқ
эҳ-ти-ром ме-кард.

Ў ў

Й й

чой
йод
май
кай

мўй
той
най
рўй

хайр
сайр
май-мун
май-на

Тўй

Хо-на-и мо им-шаб тўй,
Меҳ-мон о-мад аз ҳар
сўй.

Handwriting practice lines showing the cursive forms of 'тўй' and 'мўй' on a set of four horizontal lines.

я я

ЯЯ

як
 я-кум
 ҳа-ял
 ях-мос

ях-дон
 ях-мо-лак
 май-да-як

1

Ях-мо-лак

Зи-мис-тон шуд. Ба-
 ча-ҳо ба бо-зӣ ба-ро-
 ма-данд. Барф об шу-
 да за-мин ях баст. Мо
 ҳам ях-мо-лак-бо-зӣ кар-
 дем.

яхмос
 Шамсия

бача   рав
ало   рўй
майда   дил

ЯК

Як дух-та-рак пу-фак ба даст,
Дар рў-йи су-фа ме-ни-шаст,
Зан-бўр пу-фак-ро га-зид,
Қар-си-ку-нон пу-фак ка-фид.

Ғаффор Мирзо

ë ë

Ёё

ёл
 ёд
 ёр
 ё-вар

ё-қут
 ги-ёҳ
 си-ёҳ
 ёд-рас

11

Би-ё, би-ё, бар-ра-ча, – гуфт:
 Ёд-гор.

Вай ба бар-ра-ча а-лаф дод.

ёл
 ёвар

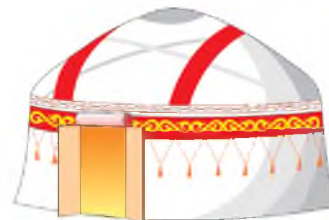

Ю ю

Ю ю

Ю-суф
 Ю-нус
 юр-мон
 са-лют

ю-нуч-қа
 па-ра-шют
 Қай-юм
 Ю-но-на

Хур-да-ка-ку тез-гар-дак,
 Кур-та-ҳо-тон сап-са-фед,
 Нўл-ча-ҳо-тон зар-да-как,
 По-ча-ҳо-тон топ-то-за,
 Бе ло-ю бе-гар-да-как.

Абдусалом Деҳотӣ

юнучқа
 Юсуф

Бу-хо-ро

Са-мар-қанд

Ю-нус рас-ми па-ра-шют-ро ка-шид. Рай-ҳо-на су-ро-би юрт-ро сохт. Қай-юм ва Ай-юб ба сайр раф-танд. Са-ли-ма-ю Са-ми-на ло-ла чи-данд.

Са-ми-на
Сан-ҷар

бу-зи-ча
буз-ғо-ла

чай
нон

+ Ю

+ Ю

+ Ю

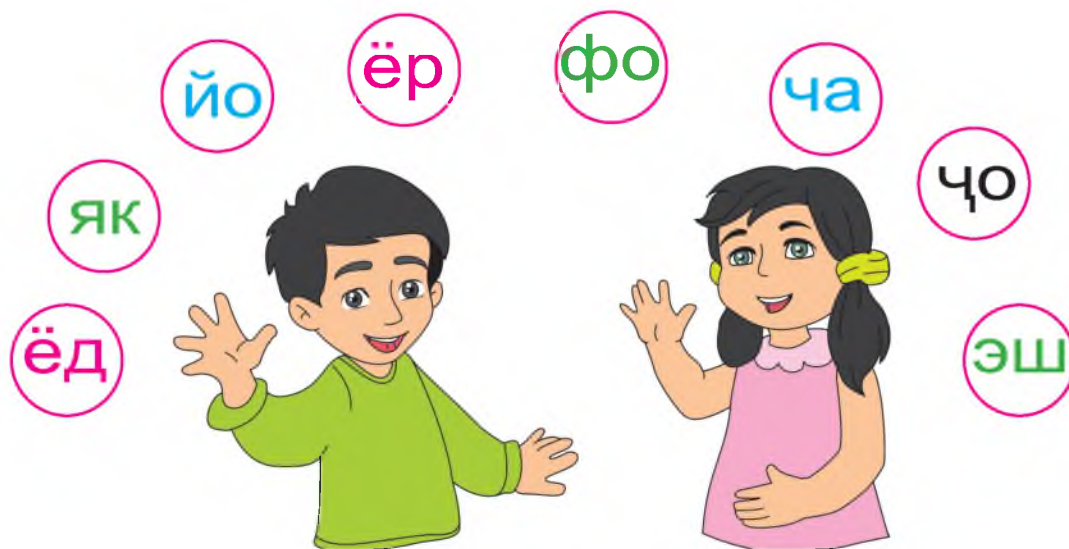
Жж

Жж

жо-ла
лағ-жон

Ма-ни-жа
миж-гон

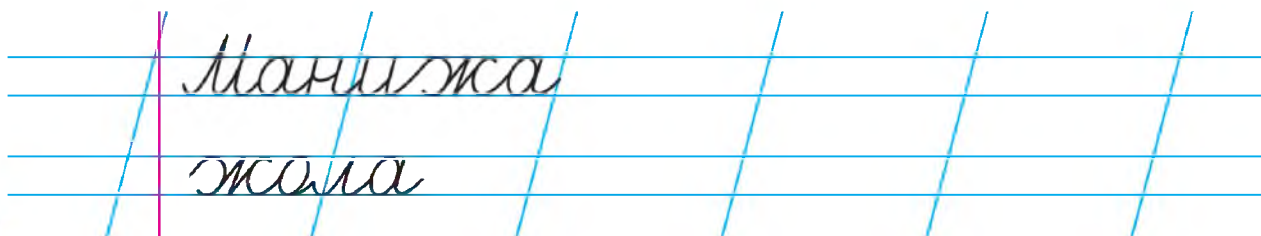

Ма-ни-жа:

– Дар о-ла-ми ҳарф-ҳо ди-гар ҳар-фе нест?

Бе-жан:

– Тан-ҳо як ҳарф мон-да-аст, ди-гар ҳа-ма-ро аз худ кар-дем.

Миж-го-на

(таронаи халқӣ)

Миж-го-на-чон, Миж-го-на,
Хо-ҳа-ри чон, Миж-го-на.
Миж-го-на дар боғ буд,
Зул-фаш па-ри зоғ буд,
Зул-фа-каш-ро боф-тем,
Пуш-ти сар пар-тоф-тем.
Миж-го-на рӯ-йи саб-за,
Гул чи-над қаб-за-қаб-за.

Ъ

ъ

баъд
шеър
манъ

аъ-ло
маъ-нй
шу-чоъ

Саъ-дй
Раъ-но
лаъ-лй

С

р

ш

д

е

й

з

ъ

й

о

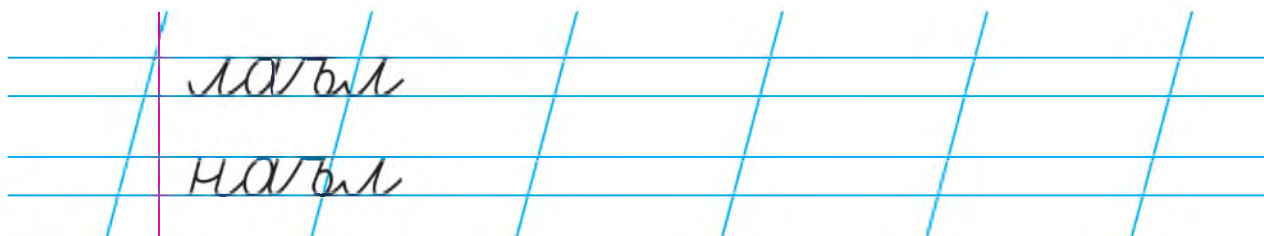
а

Шеър-ҳо-и
Саъ-дй
маъ-лу-му
маш-ҳур
аст.

Саъ-ди-и Ше-ро-зй

Саъ-ди-и Ше-ро-зй шо-и-ри маъ-руф аст. Вай «Гу-лис-тон» ва «Бӯс-тон»-ро на-виш-та-аст.

ҲАРФҲОИ АЛИФБО

А а	<i>Аа</i>	О о	<i>Оо</i>
Б б	<i>Бб</i>	П п	<i>Пп</i>
В в	<i>Вв</i>	Р р	<i>Рр</i>
Г г	<i>Гг</i>	С с	<i>Сс</i>
Ғ ғ	<i>Ғғ</i>	Т т	<i>Тт</i>
Д д	<i>Дд</i>	У у	<i>Уу</i>
Е е	<i>Ее</i>	Ў ў	<i>Ўў</i>
Ё ё	<i>Ёё</i>	Ф ф	<i>Фф</i>
Ж ж	<i>Жж</i>	Х х	<i>Хх</i>
З з	<i>Зз</i>	Ҳ ҳ	<i>Ҳҳ</i>
И и	<i>Ии</i>	Ч ч	<i>Чч</i>
Й й	<i>Йй</i>	Ҷ ҷ	<i>Ҷҷ</i>
й	<i>й</i>	Ш ш	<i>Шш</i>
К к	<i>Кк</i>	Ъ ъ	<i>Ъ</i>
Қ қ	<i>Ққ</i>	Э э	<i>Ээ</i>
Л л	<i>Лл</i>	Ю ю	<i>Юю</i>
М м	<i>Мм</i>	Я я	<i>Яя</i>
Н н	<i>Нн</i>		

ҶАШНИ АЛИФБО

Бачаҳои азиз!

Шуморо бо ҷашни «Алифбо» табрик ва муборакбод мекунем. Имрӯз Шумо хондану навиштанро ёд гирифтед. Акнун чароғи дониш барои Шумоён фурӯзон мешавад. Китобро эҳтиром кунед ва чун гавҳараки ҷашм эҳтиёт намоед.

Омад ёратон бод!

Убайд Раџаб

Ман алифбо мехонам

Ман алифбо мехонам,
Бурро-бурро мехонам...
Алифбои суратдор,
Сураташ Ҷудо бисёр,
Қад-қад роҳи калон
Бачаҳо шоду хандон,
Сўйи мактаб мераванд,
Мурғобивор медаванд.

Абдулло Авлонӣ

Тақсим

Рӯзе ду писарбача як дона чормағз ёфтанд.

– Ман мегирам, аввал ман дидам, – гуфт яке.

– Не, чӯра, ман мегирам, – гуфт дигаре.

Ҳарду қанқол доштанд, ки қавоне омад ва гуфт:

– Ҳой, чароғакҳои ман, саросема нашавед, чормағзро ман ба шумо тақсим карда медиҳам.

Ў чормағзро гирифта тақсим кард. Як паллаи пӯчоқи чормағзро ба як бача, паллаи дуюми пӯчоқро ба бачаи дуюм дода:

– Акнун инаш ба шахси тақсимкарда, – гуфту мағзи чормағзро ба даҳонаш партофт.

Бачаҳо бошанд, пӯчоқ дар даст ҳайрон монданд.

Меҳмон Бахтӣ

Китоби хоно

... Аз ин китоби хоно,
Аз расмҳои зебо,
Ҳарфи бисёр омӯхтем,
Мо гапу кор омӯхтем.
Чистону таронаҳо,
Гулчини афсонаҳо,
Ҳар чӣ ки хостем, мо
Ёфтем аз «Алифбо».

Рӯбоҳ ва ангур

(Нақл)

Рӯбоҳи гуруснаеро бар токе назар афтод. Дид, ки хӯшаҳои ангур пухта ва рангин. Вале ток хеле баланд буд.

Рӯбоҳ ҳар қадар кӯшиш кард ва ҳар ҳилаеро, ки ёд дошт, ба харҷ дод. Аммо афсӯс, натавонист, ки донае чинаду хӯрад. Вақте дид, ки дигар ҳеҷ коре карда наметавонад, маъюс шуд ва худ ба худ гуфт:

– Эй, чаро ман худамро ғам медиҳам. Охир ин хӯшаҳои ангур ҳанӯз хом ва туршанд.

Луғат:

Харҷ — кор фармудан.

Дониши худро санчед!

1. Дар як ҳафта чандто рӯз ҳаст?

6 рӯз

3 рӯз

5 рӯз

7 рӯз

2. Дар як сол чанд моҳ ҳаст?

30

12

14

10

3. Ҷашни мустақили кай гузаронида мешавад?

31- уми август

1- уми сентябр

2- юми сентябр

1- уми октябр

4. Президенти мо кист?

Ҳусайн Воизи Кошифӣ

Пирамард ва амирзода

Нақл мекунанд, ки писари амири Балх рӯзе аз шаҳр берун рафт. Гузораш бар девори пасте афтод. Дид, ки пирамарде бел дар даст дар як порча замин ниҳол мешинонад. Амирзода гуфт:

– Эй пир, дарахте, ки аз меваи он нахоҳӣ хӯрд, чаро нишонӣ?

Пирамард ҷавоб дод:

– Дигарон коштанд, мо мехӯрем, мо мекорем, то дигарон бихӯранд...

Панд:

Дар ҷавонӣ дор пиронро азиз,
То азизи дигарон бошӣ ту низ.

Аз «Чаҳор китоб»

БАРОИ ХОНИШИ МУСТАҚИЛОНА

Алишер Навоӣ

ҲИКОЯТ

Аз беғайрати танбале дар маҳалле одамон ба ҳайрат омада буданд. Ӯ аз дасти одамон мушту шатта хӯрда, бар ивазаш аз онҳо бурдаи нон талаб мекард. Танбал ба ҷафоҳои кашаи худ нарх мегузошт. Аз касе, ки боре як маротиба шатта хӯрад, аз ҳамон товон талаб карда, чизи ба даст овардаашро дарҳол ба даҳонаш меандохт.

Рӯзе касе ба дасти ӯ ноне дода, чунон мезанад, ки аз ҷояш дигар намеҷунбид. Акнун бечора аз барои як бурда нон аз ҷояш хеста наметавонист.

Ғозу турна

Ғозу турна соҳили кўл ома-
данд. Ғоз шиноқунон турнаро
масхара кард:

– Ин қадар пўсту устухон
ҳастӣ?

Ногоҳ садои тир шунида шуд.
Турна пар кушоду парида рафт.
Ғоз дар соҳил монд.

Алӣ Бобоҷон

Маърифатомӯзи мо

Хоҳӣ, ки доно шавӣ,
Зӯру тавоно шавӣ,

Аз таҳи дил хон китоб,
Ҳикмати ӯ беҳисоб.

Он ки китобе нахонд,
Дур зи дониш бимонд.

Чун нафаси навбаҳор
Тоза нигоҳаш бидор.

Сатри варо хат мазан,
Як варақ аз ӯ накан.

Ӯ чу муаллим ба мо,
Ҳар суханаш раҳнамо.

Минбари хониш – китоб,
Раҳбари дониш – китоб.

«Шоҳнома»

Абулқосим Фирдавсӣ муаллифи китоби «Шоҳнома» аст. Он калонтарин асари назмии адабиёти тоҷик мебошад. Китоби «Шоҳнома» дostonҳои аҷоибро дар бар гирифтааст.

Дostonҳои дар бораи қаҳрамонҳои Сиёвуш, Рустам ва Сӯҳроб нақл карда, пурмазмун баромадаанд.

САҲИФАИ ДИЛКУШО

Абдумалик Баҳорӣ

Меҳмонон

Ана, ана, меҳмонон
Омаданд, эй модарҷон!
Акнун даррав биёед,
Дастархонро кушоед.
Асал гиред аз ҷевон,
Себу ангур аз яхдон.
Қанду мураббо оред,
Харбуза ҳам гузоред.
Ман ҳам хўрам аз онҳо –
Дар қатори меҳмонҳо!

Тезгўяк

Юнус афсона гуфт,
Юсуф аз афсона хуфт.

O'quv nashri

S. XO'JAQULOV, Z. FAYZULLAYEVA, D. SHAMSIDDINOVA

АЛИФБО

*Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 1-sinf o'quvchilari
uchun darslik*

(Tojik tilida)

Oltinchi nashri

Original-maket «O'zbekiston» nashriyot-matbaa
ijodiy uyida tayyorlandi.
100011, Toshkent, Navoiy ko'chasi, 30.

Муҳаррирони ороиш *Ш. Хўҷаев, Д. Мулла-Ахунов*
Мусаввирон *И. Холхўҷаев, Б. Ғоипов, М. Раҳматҷонова*
Муҳаррир *Ҷ. Эшонқулов*
Муҳаррири техникӣ *Л. Хижова*
Саҳифабанди компютерӣ *Н. Аҳмедова*

Литсензияи нашриёт АИ № 158, 14.08.2009.

Ба чопаш 8 феввали соли 2020 иқозат дода шуд. Андозаи 60x90^{1/8}.

Чопи офсетӣ. Гарнитурои «Arial Tj». Кегли 26.

Бо усули офсет дар қоғази офсет чоп шудааст.

Ќузъи чопии шартӣ 10,0. Ќузъи нашриву ҳисобӣ 12,0.

Адади нашр . Супориши № .

Дар ХЭТН «O'qituvchi»-и оқонсии коммуникатсияҳои оммавии иттилооти
назди маъмурияти Президенти Республикаи Ўзбекистон чоп карда шуд.
Тошканд, ноҳияи Юнусобод, кўчаи Янги шаҳр, 1.

Хуцақулов С. ва диг.

X62 Алифбо: китоби дарсӣ барои донишомӯзони синфи якуми мактабҳои таълими миёнаи умумӣ / Муҳаррири масъул: А. Шарофиддинова. Нашри шашум. – Т. «O'zbekiston», 2020. – 80 с.

I. Файзуллоева З. II. Шамсиддинова Д.

ISBN 978-9943-28-340-4

УЎК 372.416.2
811.222.8(075)
КБК 81.2 Тож-9